

Rege

Egyszer volt, hol nem volt... Mint a mesében, a legfiatalabb fiú jött, látott és győzött cigaretta mivoltában is. Az ismeretlenség homályából érkezett kék ruhájában, hiszen még azt sem árulta el, mely ország fia. Cégjelzésül csak annyi szerepelt rajta: Imported by MONIMPEX, Ennyi, s nem több. Volt, aki arra esküdött, hogy a szkipetárok földjén, Albániában látta meg a világot, mások Jugoszláviára tippeltek. Még ma sem dőlt el, honnan is érkezett valójában.

Igazi rege volt sorsa, az északi népek mondáira emlékeztető sejtelmességgel rejtegette származását. Mégis hódított, hamarosan sokan esküdtek rá. Kellemes illata, aromája és olcsó ára vonzotta a dohányosok népes táborát. Megérkezett és győzött. Ama legkisebb fiútól legfőbb annyi különbséget tett meg, hogy e győzelemhez nem volt szüksége ravaszra, eleven észre és küzdésre. Egyszerűen csak önmagára.

Rege vagy mese. Szinte színönimának érzi az ember e szavakat. Mégsem mese ez a rege, hiszen nem teheti hozzá egyetlen dohányos sem a végéhez: ásó, kapa, nagyharang... Egyik sem kellett az elváláshoz. Eltűnt szótlanul, mint ahogyan a csodaszarvas illant a semmibe a regében, csak hogy ez a Rege még királyleányokra sem volt konvertálható. Hiába, modern idők járnak.

Jött és eltűnt. Búsulunk utána, mert jó cigaretta volt, kellemes és olcsó. Távozását még megértőn is hajlandók vagyunk fogadni, ha valuta-gondok indokolják. De emlékének tartozunk egy kérdéssel: a Magyar Dohányipar miért nem képes hasonló áron, hasonlóan könnyű, kellemes cigarettát gyártani?

Sz. I.

Könyv az ABC-ben

Eleinte csak mutatónak, tapogatózóképpen tettek ki néhány kötetet a virágárusító pult mögötti polcokra. Hadd lássák a vevők, ha igénylik, könyvet is kaphatnak itt, az élelmiszerek, háztartási és kozmetikai cikkek, edények birodalmában. Talán maga az üzletvezető sem gondolta, hogy ekkora sikere lesz a bemutatónak: a könyveket hamarosan elkapták.

Nem lehet eléggé dicsérni a tarjánai új ABC-áruház vállalkozását. Hogy profilját könyvárusítással bővítette, változtatott azon a felemás helyzeten, ami az új lakónegyed szellemi portékával való ellátását jellemezte. Tarjánban ugyanis egyetlen könyvüzlet, de még pavilon sem létezett, a lakosok hosszú időn keresztül még újságokat, folyóiratokat sem kaptak helyben. Pedig ahogy a Móra Könyvesboltban elmondták, Tarján jó piacnak bizonyult. A Mórától havonta érkező új szállítmány a Csillag tere. Még csak néhány hónapja, hogy megkezdődött az akció, s máris jól megy az üzlet, minden egyes alkalommal 20 ezer forintnyi, vagy annál több kötet érkezik az ABC-be, s talál rövidesen gazdára.

Az áruházban semmi különösebb reklámot nem csapnak, nincs rá szükség. Csúpan hozzáférhetővé, tágas polcokra költöztették a könyveket, aki akarja, belelapozhat bármelyikbe. S a kis

Javult a fogyasztási szövetkezetek kereskedelmi tevékenysége

A megyei szövetség küldöttgyűlése

A kereskedelem számadatai sokszor többet mondanak, mint amennyit első percben várunk tőlük. A fogyasztási szövetkezetek tegnap, hétfőn tartott küldöttközgyűlésének beszámolójában szerepelt, hogy egy év alatt 212,3 millió forinttal nőtt a bolti kereskedelem forgalma. Első szóra úgy látszik, akármennyire szép szám is ez, a kereskedelem belső ügye. Pedig jelzi azt is, hogy ennivel többet költött, ennivel többet tudott költeni falvaink népe. Legalább ennyivel, de biztosra vehető, hogy más boltokban is vásárol, nemcsak a szövetkezeti hálózat üzleteiben.

Arról is szól a beszámoló, először fordult elő, hogy iparcikkre többet költötünk, mint élelmiszerekre. Kevesebbet ennének, mint eddig? Nem valószínű. Keresetünkben a napi kosztépnél mellett többet költötünk ruhára, cipőre, bútorra, gépekre és másféle iparcikkekre. Akkor is jelentős fordulat ez, ha tudjuk, hogy élelmiszerekből tovább javult az ellátás, és hogy iparcikkakból még most is gyakran hosszú a hiánylista. Több húst, tejet, tejterméket, zöldséget és gyümölcsöt kínáltak a boltok. Javultak az élelmiszerellátás technikai feltételei is. Közel egymillió forintot fordítottak a szövetkezetek egyetlen évben hűtőgépek beszerzésére, így több boltban lehet venni frissen vágott baromfit és mélyhűtött élelmiszereket is.

Részletezi a beszámoló az iparcikkek üzleti forgalmát is. Emeljük ki a sok számból ezt az egyet: 450 családi ház felépítéséhez nyújtottak segítséget az ÁFESZ-ek. És tegyük mellé mindjárt a kereskedelemnek azt a sajnálkozó bejelentését, hogy fürdőszoba felszerelésekből, különböző szerelvényekből nem tudtak annyit adni az új építkezőknek, mint amennyire számítottak.

A fogyasztási szövetkezetek tavalyi munkáját értékelte tegnap a szövetkezetek küldöttgyűlése. Sokat javult a kereskedelmi tevékenység, újdonságokkal is szolgálhat a felvásárlási ágazat, és sokat fejlődött maga a bolti hálózat is. Tavaly 35 millió forint értékű új beruházást helyeztek üzembe, és sokat fordítottak a munkakörülmények javítására, az egészséges és biztonságos munka feltételeinek megteremtésére is.

A takarékszövetkezetek számadatai a lakosság jövedelmének emelkedését bizonyítják. Tavaly 59 millió forinttal többet őriztek betétként a takarékszövetkezetek, mint az előző esztendőben. Ennek az összegnek közel felét év végén tette félre a lakosság, a következő évek várható kiadásaira.

A lakásszövetkezetek sok új lakással gyarapodtak, a szövetkezeti lakások száma 4067. Arra is kitért a beszámoló, hogy változatlanul problémát jelent a szövetkezeti lakások minőségi cseréje folytán felmerülő költségviselés, és az, hogy az új lakások egy része egy ideig üresen marad.

A küldöttközgyűlésen részt vett dr. Kovács Sándor, a SZÖVOSZ elnökhelyettese, Perjési József, a megyei pártbizottság munkatársa, Kopasz Józsefné, a KPVDSZ megyei bizottságának titkára és Farsang Lászlóné dr., a megyei tanács vb kereskedelemosztályának vezetője is. A küldöttgyűlést megelőzően délelőtt külön-külön ülést tartott az ÁFESZ-ek, a lakásszövetkezetek és a takarékszövetkezetek megyei választmányai is.

Százmillió kilométer

Vasárnap délelőtt a Fegyveres Erők Klubjában értékelték a Csongrád megyei Közlekedésbiztonsági Tanács a Vezess baleset nélkül! versenymozgalom tavalyi eredményét. Végh László, az MKBT-rendezvény szervező szakközvetítőjének elnöke beszámolójában a többi között hangsúlyozta, hogy ez a mozgalom tízéves múltat tekint vissza, és szép eredmények vannak mögötte. A múlt évben szegedi és Csongrád megyei vállalatok 3136 gépjárművel vettek részt a mozgalomban, s a megtett út több mint százmillió kilométer. Az értékelés szerint 2 millió kilométerre esett egy baleset.

A gépjárművek kategóriájában szerint értékelték az

Bekeretezni a látványt

A Dóm tere készül a Peer Gynt

A Szegedi Szabadtéri Játékok idei produkcióinak minden bizonnyal egyik izgalmas darabja lesz Ibsen: Peer Gynt című drámájának szabadtéri bemutatója. Az előkészületek fontos eseménye zajlott le tegnap, hétfőn, a fesztiválirodán. Ekkor került sor ugyanis a Peer Gynt díszletvitájára.

Lengyel György rendező véleménye az Ibsen-darab szegedi műsorra tűzéséről:

— Ritka lehetőség egy rendező életében, hogy egyik legkedvesebb drámáját egymás után háromszor valósíthatja meg, mindig új felfogásban. Az 1964-es debreceni előadásra a brechti színház tett nagy hatást. A Madách Színház előadására a költői realizmus jellemző, ennek középpontjában a költő-Peer áll. A szegedi szabadtéri régi álomom, úgy érzem, adottságai között a dráma új horizontot kap. Törekvéseimnél a totális színház fogalmára kell hivatkoynom, egyben idézem Barbrault szavait: a színház látványosság is. Az embercentrikus színház köré — mely mozog, él, cselekszik és meghal, amely önmagában véve a teljes színházat jelenti — segítségül szokták hívni a többi művészetet, hogy bekeretezzék és megtiszteljék a látványt úgy, ahogy a képet be szokták keretezni, tiszteletből, és hogy jobban mutasson. Ahogy a jól alkalmazott keret sohasem tesz rosszat a szép képnek, úgy a szép látvány sem ronthatja el a jó színpadi cselekményt. A totális színház attól a pillanattól kezdve megtalálja egységét, mielőtt a maga teljességében szolgálja a színházat.

— A Peer ideális anyag a népszínház keretei közé. Hatalmas költői víziók kelnek életre, kiszabadulva a dobozszínház szövegcentrikusabb lehetőségei közül. Úgy érzem, a Peer Gynt egyike azon irodalmi remekműveknek, amelyeknek Dóm téri előadása nem szabadtérre áttélt jelent csupán, hanem a tér és alkalom sajátos formáló ereje új előadást hozhat létre. Nagy lehetőség nyílik a mű látomásos erejének kibontására. A rendezői elképzelés sok új motívummal tovább épül a Madách Színház előadásához képest. A jelentős szerepeket a Madách Színház művészei játsszák.

Az asztalon a Peer Gynt díszletmakettje. Fehér Miklós elképzelésének alapja a Madách színházi előadás díszletkompozíciója. A színpad két szeléről közpén fölfelé ívelő, suhanó út. A felfelé törő, egybefonódó utak, az önmagakeresés tallalkozásai, az emberi megvalósulás lehetőségeinek útjai. A mindenségbe vesző vágyakozás kifejezése. A

Díszletterv és alkotója

majdani darabban egyszer a hajó fara, másszor a mindenségbe vesző életút. Sokok asszociációs lehetőségeit ablakot nyitó díszletkompozíció. Fehér Miklós először készíti díszletet a Dóm tere. E nagyszerű, jelképes, egyszerű, egységes és puritán statikus játéktér világítási effektusokkal, vetített képekkel és egyéb környezetalkotó elemekkel gazdagodik majd. A szabadtéri játékok specifikumához alkalmazkodva figyelembe veszi a felfokozott vizuális él-

mény kívánalmait — és a nagyobb tömegek mozgatójának lehetőségeit is. Ehhez a díszlethez kapcsolódnak majd Mihalkovszky Éva víziójellegű jelmezei és Schéner Mihály festő- és szobrászművész nagy formátumú maszkjai is.

Új utakat keres a Peer Gynttel az alkotó kollektíva. Olyan egységes vizuális elemekre épít, mely közelebb áll mai szemléleti igényeinkhez.

T. L.

Dokumentumok, sorozatok, tévéjátékok

Műsorgeterv a második negyedévre

A televízió következő negyedévi műsorgetervében is sok olyan dokumentumfilm, riport szerepel, amelyek a felszabadulás óta eltelt harminc év eredményeiről számolnak be; olyan emberekről mutatnak portrékat, akik a munkában, tudományban, művészetben kiemelkedőt alkottak. Így például az Emberek fehériben című dokumentumfilm az orvosok, az egészségügyiek felszabadulástani erőfeszítéseiről számol be. A magyar falu külső képiének változásairól szól a Házak a faluban, a csepeli gyárörösi történetéről, jelenéről és holnapjáról pedig a Csepeli hétköznapok című film. Néhány a portrék közül: Gömöri Jánossal, a nagykanizsai sógyár igazgatójával ismerkedünk meg, a képzőművészek közül Nagy Balogh János, Z. Gách György, Kiss Nagy András filmjét mutatják be, háromrészes sorozatban pedig a naiv művészet történetével és képviselőivel ismerkedünk meg. A tudomány harminc éve címen tudománytörténeli film készült, nyolchrészes adást terveznek Beszélgetés a kémiáról címmel. A magyar tudósok sorozatban a szegedi biológiai központ főigazgatójáról, Straub F. Bruno akadémikusról, valamint Marx Györgyről sugároznak filmeket.

Folytatódik az Operabarátokat keressük című magazín. A sorozat első részét vasárnap este közvetítették. Horváth Zoltánnak, a műsor rendezőjének sikerült olyan újszerű televíziós formát találni, amely alkalmas a műsor céljának megvalósítására: sok érdekes, új információval, „szemelvényekkel”, szórakoztató anekdotákkal élményt nyújt a régi operabarátoknak a magánoperabartoknál, és új híveket is szerez a műfajnak. A másik zenei

sorozat a Kortársak — kortársakról, amelyben zenetörténetesek elevenítik fel az elmúlt évtizedek legjelentősebb zenei eseményeit. A szórakoztató műsorok, bűnügyi filmek és új vetélkedők mellett érdekes irodalmi feldolgozásokat, tévéjátékokat is közvetít a Televízió a második negyedévében. Albert Maltz Egy nap Jersey szigetén című műveiből Hajdufy Miklós forgatott filmet, Viktor Rozovnak, a Magyar Televízió felkérésére írt tévédrámájából pedig Szőnyi G. Sándor. Az előbbi történelmi témájú, III. Napóleon ál-lamesnye után a Jersey szigeten élő emigránsok egy izgalmas kalandjáról szól, Rozov történetét viszont mai, hétköznapi eseményeket mesélnek el humoros, szatirikus hangon.

Ságváristák sikerei

A KISZ KB és a Magyar UNESCO Bizottság környezetvédelmi pályázatot hirdetett az UNESCO Asszociált iskolák számára. A pályázaton a JATE Ságvári Endre gyakorlati gimnáziumának több tanulója is részt vett. Közülük Ledniczky Péter II/d. és Sipos Erzsébet II/b. osztályos tanulók a zsűri 1000—1000 forintos összegű díját elnyerték. Értékes ajánlást kaptak dolgozatukért: Altörjay Aron II/b. Kiss Ibolya, Kollár Klára, Keserű Franciska, Horváth Emese, Farkas Ildikó II/a. osztályos, Szabó Zsolt II/b., Szatmári Rózsbert II/d. és Pétervári László I/b. osztályos tanulók. A diákok felkészítését dr. Minkler Emilné, dr. Csizmazia György és Kovács Béla, a gimnázium tanárai segítették.